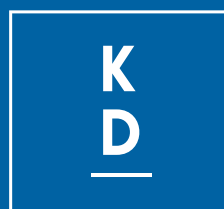

KRISTDEMOKRATERNA, BRYSSELKANSLIET, 2018-07-06

Fempunktsprogram

EN NY SVENSK MELLANÖSTERN- POLITIK

Presentation vid seminarium
i Almedalen, Visby, 2018

De diplomatiska relationerna mellan Sverige och Israel har sedan grundandet av den israeliska staten 1948 genomgått olika skeden. Genom uppmärksammade diplomatiska uppdrag förkroppsligar personer som Folke Bernadotte och Gunnar Jarring det svenska engagemanget när det gäller Israel och den israelisk-palestinska konflikten. Deras uppdrag var betydelsefulla, men ledde också till meningsskiljaktigheter och kontroverser.

Under lång tid kunde mellanstatliga meningsskiljaktigheter hanteras med hjälp av aktiv diplomatisk dialog. Sedan ett antal år tillbaka är detta förändrat i grunden. Ett exempel på detta är relationerna mellan Sverige och Israel som idag är sämre än kanske någon gång tidigare. Att Margot Wallström är ensam bland EU-ländernas 28 utrikesministrar som inte är välkommen i Mellanösterns enda demokrati talar sitt tydliga språk.

Det är ingen tvekan om att Sverige snarast måste återupprätta de diplomatiska relationerna till Israel och anseendet som konstruktiv samtalspartner i den israelisk-palestinska konflikten. Historiskt har Sverige haft goda relationer till båda parter, samtidigt är förtroendet idag allvarligt skadat till följd av onyanserade utfall mot Israel och okritiskt stöd till Palestinska myndigheten. Efter att ha varit en viktig röst i dialogen mellan israeler och palestinier har den rödgröna regeringens Israelfientlighet under den senaste mandatperioden lett till att Sverige i många läger betraktas som politiskt irrelevant.

Kristdemokraterna lyfter fram betydelsen av en värderingsbaserad utrikespolitik och arbetar för att återuppbygga relationerna till Israel. Med detta memorandum visar vi på en ny och konstruktiv väg framåt för svensk Mellanösternspolitik. I fem punkter riktas fokus på det som bör ske politiskt och diplomatiskt, dels i relation till Israel, dels i relation till de palestinska områdena.

VISBY, 2018-07-06

LARS ADAKTUSSON (KD)

Europaparlamentariker
Andre vice partiordförande

Återupprätta Sveriges relationer till Israel

- rätten att leva i fred inom säkra och erkända gränser måste vara målet för Mellanösternpolitiken.

Vid politiska konflikter ska Sverige i första hand stödja stater som bygger på demokrati och rättsstatens principer. Enligt svenska utrikesdepartementets definition är Israel en sådan stat. Detta till trots har politiken under lång tid gått i en annan riktning, vilket försvårar dialog och fördjupar motsättningar.

Till detta har den rödgröna regeringens erkännande av en palestinsk stat i hög grad bidragit. Om möjligt rent folkrättsligt bör erkännandet dras tillbaka - går inte det bör Sveriges regering göra klart att den står bakom EU:s principiella uppfattning att ett erkännande av en palestinsk stat endast kan ske som resultat av direkta förhandlingar mellan parterna, inte som ett villkorslöst unilateralt ställningstagande.

Palestinska myndigheten, förkortad PA, är ett interimistiskt organ etablerat 1994 för att fungera som en palestinsk övergångsregering. Myndigheten upprättades som ett resultat av Osloöverenskommelsen som angav förutsättningarna för palestinskt självstyre i Gaza och på Västbanken. Meningen var att PA:s slutliga status definitivt skulle definieras i gemensamma förhandlingar efter fem år. Så skedde dock inte.

Det är ingen tvekan om att det palestinska självstyret idag är omgärdat av regler och begränsningar. Ett Israel under konstant hot mot nationell säkerhet finns på andra sidan gränsen, samtidigt har den palestinska led-

ningen, under de 24 år som gått sedan Osloavtalet, gång på gång fördärvat sina egna förutsättningar för att skapa en fungerande nationalstat.

Geografiskt är "Palestina" uppdelat i Västbanken och Gazaremsan, öppen vägförbindelse däremellan saknas. För att ändå möjliggöra ett gemensamt palestinskt styre beslutade den israeliska regeringen 2005 att dra sig tillbaka från Gaza. Tidigare bosättningar revs, liksom israelisk infrastruktur och militära installationer.

Svaret från den palestinska ledningen blev intensifierade attacker mot civilbefolkningen i södra Israel, samt ett politiskt maktövertagande i Gaza där terrororganisationen Hamas röstades fram av befolkningen. Trots framgången för Hamas har Yasser Arafats gamla organisation, Fatah, kunnat behålla makten på Västbanken. De båda organisationerna ser varandra som fiender, vid flera tillfällen har regelrätta strider ägt rum och enbart under det första årets krigsliknande tillstånd döddes 600 personer.

Såväl Hamas som Fatah står i spetsen för djupt odemokratiska och auktoritära regimer. Mahmoud Abbas, som 2005 valdes på ett femårigt mandat, är inne på sitt trettonde år som president. De allmänna val som skulle ha hållits vid flera tillfällen har stoppats och den palestinska lagstiftande församlingen har inte stiftat några lagar på över tio år.

Arbeta genom EU:s gemensamma utrikespolitik för en ny och realistisk hållning i frågan om de palestinska flyktingarnas rätt att återvända.

Trots åtskilliga försök att bilägga konflikten mellan israeler och palestinier är verklig fred mellan parterna avlägsen. Detta beror inte minst på låsta positioner och problem kopplade till flyktingfrågan. Det vill säga kravet på att barn, barnbarn och barnbarnsbarn till de palestinier som flydde från den nybildade staten Israel ska ha rätt att bosätta sig i de områden där deras förfäder levde. Det är ingen tvekan om att denna stoppkloss i relationerna mellan parterna måste avlägsnas om förhandlingar ska bli möjliga.

Historien om de palestinska flyktingarna började 1948 när Israel bildades och omgående attackerades av omkringliggande stater. Omkring 700 000 araber flydde, eller gav sig iväg frivilligt. Parallellt med detta lämnade 850 000 judar sina hem i muslimskt dominerade länder på grund av förföljelse och trakasserier. Antalet judar och araber som flydde till följd av de politiska omvälvningarna är således jämförbara. Skillnaden ligger i att de judar som flydde till Israel integrerades och fick medborgarskap, medan palestinerna av arabvärldens styrande förvägrades medborgarskap och blev statslösa.

Till följd av detta upprättade FN ett särskilt organ för palestinska flyktingar, UNRWA. Permanent flyktingläger byggdes i bland annat Libanon, Syrien, Jordanien och på Västbanken. Lägren blev en livslång fälla för dem som flytt. Anledningen var att Arabförbundet med sina 22 medlemsstater slog fast att pa-

lestinierna hörde hemma ”i den sionistiska enheten”, som Israel kallas av dem som vägrar erkänna landet. Av den anledningen skulle palestinerna nekas medborgarskap i de arabländer där de befann sig.

Flyktingåtervändandet har sedan dess varit ett palestinskt krav i alla förhandlingar om den israelisk-palestinska konflikten. I 70 år har frågan blockerat möjliga fredsuppgörelser och någon förändring är inte i sikte. Den palestinska befrielseörelsen PLO förkunnade tidigt att de palestinier som bor i östra Jerusalem, annekterat av Israel efter kriget 1967, skulle förvandlas till femtekolonnare om de sökte israeliskt medborgarskap.

Arabvärldens vägran att ge palestinska flyktingar medborgarskap har genom åren upphöjts till dogm. Enligt gällande synsätt är det att svika den palestinska kampen att ge palestinier medborgarskap i exempelvis Libanon eller Irak. I flera decennier har palestinska ledare med darr på stämman deklarerat att de aldrig kommer att förråda sitt eget folk - ett resonemang som omvärlden accepterat utan invändningar.

Enda undantaget från denna inhumana inställning är Jordanien, där det är något enklare för palestinier att få medborgarskap. Trots det lever hundratusentals i läger även i Jordanien, det vill säga i slumliknande bostadsområden med betydligt lägre standard och sämre levnadsvillkor än landet i övrigt.

Ompröva det ekonomiska stödet till FN:s organ för palestinska flyktingar – UNRWA bidrar till att palestinier förblir statslösa, utan värdighet och rättigheter.

UNRWA effektuerar Arabförbundets påbud och tillämpar principen att flyktingskapet skall ärvas - ett barn till en palestinsk far som är registrerad hos UNRWA föds till flykting. Detta har medfört att det totala antalet palestinska flyktingar idag uppgår till hela 5,3 miljoner, i lägren talas om den femte generationen palestinska flyktingar.

Mindre än fyra procent av de statslösa palestinerna har någonsin besökt de platser som deras politiska företrädare påstår att de har rätt att "återvända" till. Svenska UD och SIDA konstaterar i "Bedömningsunderlag för ny samarbetsstrategi med Västbanken/Gaza" att de palestinska flyktingarna utgör 40 procent av befolkningen i dessa områden samt att de lider av fattigdom och brist på mat i större utsträckning än palestinier i övrigt.

Att de palestinier som genom UNRWA:s försorg föds till flyktingar lever sina liv under svårare omständigheter än de som inte har flyktingstatus, är djupt beklagligt. UNRWA:s policy resulterar i att fler människor blir statslösa, samtidigt som FN:s övergripande målsättning är att antalet statslösa i världen kraftigt ska reduceras de närmaste åren.

Mot den bakgrunden är det oförsvarligt och oansvarigt att Sverige på årsbasis stödjer UNRWA med motsvarande 300 miljoner kronor. Sverige är därmed den fjärde största finansä-

ren av en verksamhet som tydligt syftar till att låsa fast människor i en permanent flyktingtillvaro.

Den panarabiska attityden till de palestinska flyktingarna måste ändras. FN-organet UNRWA, som konsekvent verkar för att frågan om återvändande ska finnas kvar på den politiska dagordningen, bidrar därmed till ett politiskt spel där palestinska flyktingar används för att komma åt Israel.

Av den anledningen är det nödvändigt att Sverige tillsammans med andra länder verkar för att palestinska flyktingar får fullt medborgarskap i Libanon, Jordanien och Syrien. Det gäller även Västbanken och Gaza där flyktingarna måste ges samma medborgerliga status som övriga palestinier. Bara på det sättet kan de frigöras från UNRWA:s kontraproduktiva verksamhet, bara så kan politisk dialog och förhandlingar komma igång utifrån realistiska och idag gällande förutsättningar.

Att UNRWA är politiserat och tydligt har anslutit sig till Arabförbundets fientliga inställning till Israel är ohållbart och oacceptabelt. När det enda av FN-systemets organ som tillkommit för att hantera ett specifikt flyktingproblem inte klarar sin uppgift bör det avvecklas. Mest logiskt vore det att UNRWA integrerades i FN:s befintliga och väsentligt bättre fungerande flyktingorgan, UNHCR.

Frys biståndet till Palestinska myndigheten – svenska skattepengar ska aldrig gå till maktmissbruk, spridande av antisemitism och stöd till terrordömda.

För något år sedan beslutade den schweiziska regeringen att tills vidare stoppa landets bistånd till IHL, Human Rights and International Humanitarian Law Secretariat. Sekretariatet som förmedlar stöd till olika organisationer på palestinska områden finansieras, förutom av Schweiz, även av Nederländerna, Danmark och Sverige.

Det schweiziska beslutet kom efter att IHL gett pengar till en kvinnoorganisation på Västbanken som uppkallat ett ungdomscenter efter en ökänd palestinsk terrorist. Namngivningen och olika organisationers stöd till terrorism har även fått andra biståndsgivare att agera. Liksom Schweiz har Danmark beslutat frysa sitt ekonomiska stöd till IHL medan Norge har begärt att biståndspengar ska betalas tillbaka.

Det faktum att hjälpen till palestinska områden används till terrorstöd och hets mot Israel har under lång tid bagatelliserats i den svenska debatten. På samma sätt har det förringats att biståndsmiljarder hamnar i fickorna på palestinska ledare. Men i stället för effektivare uppföljning och tydligare krav på mottagarna delar den rödgröna regeringen ut ännu mer pengar. Under innevarande femårsperiod går mer än 1,5 miljarder kronor direkt från den svenska statskassan till palestinska områden.

I biståndssammanhang är begreppet funktibilitet välkänt. Det innebär att en biståndsgivare som ger ekonomiskt stöd till exempelvis

sjukvård eller utbildning, medverkar till att biståndsmottagaren kan använda egna resurser till annat, exempelvis vapenköp. Svenskt bistånd till palestinska områden går inte direkt till vapenköp eller terrorstöd, men enligt funktibilitetsprincipen bidrar det exempelvis till att den palestinska så kallade Martyrfonden kan betala ut stora belopp till terrordömda och deras familjer.

Självklart är det angeläget att stödja den palestinska civilbefolkningen, självklart ska Sverige tillsammans med EU arbeta för demokrati och mänskliga rättigheter i palestinska områden. Men när biståndsmedel motverkar sitt eget syfte och i själva verket bidrar till fördjupade motsättningar är det hög tid att agera.

Ett av de länder som tydligt agerar är USA. Senatens utrikesutskott i den amerikanska kongressen godkände förra året ett lagförslag som innebär att USA kommer att frysa Palestinabiståndet om inte det som kallas ”kompensation till martyrer” omedelbart stoppas. Bakom förslaget står både republikaner och demokrater som inte längre accepterar den palestinska ledningens svek mot den egna befolkningen.

För tilltron till bistånds- och utrikespolitiken är det nödvändigt att Sverige agerar på samma sätt. Det är hög tid att värna skattebetalarnas pengar och frysa biståndet till palestinska områden - tills antisemitismen och terrorstödet upphör.

Stärk de politiska, ekonomiska och kulturella banden mellan Europeiska unionen och Mellanösterns enda demokrati.

Mellan EU och Israel finns ett fungerande samarbete, på fler olika områden är landet associerat till unionen inom ramen för särskilt partnerskap. Men att ytterligare stärka och utveckla relationerna mellan EU och Israel är ett gemensamt intresse, det stärker demokratiska värderingar, regional säkerhet och ekonomisk utveckling.

I likhet med flertalet europeiska länder är Israel medlem av de västliga ländernas ekonomiska sammanslutning, OECD. Landet matchar EU:s medlemsländer väl ekonomiskt, men även när det gäller levnadsstandard, högre utbildning, forskning och entreprenörskap. Trots att Israel geografiskt inte tillhör Europa är landet medlem i flera europeiska federationer och nätverk. Israelerna har dessutom en kulturell och politisk identitet som ligger närmare Europa än länderna i Mellanöstern.

Politiker med rötter i östra Europa var under lång tid tongivande i Israel och de fem första premiärministrarna, från 1948 till 1974, var samtliga födda i Polen eller Ukraina. Trots dessa kopplingar och likheter har EU under hela lång tid intagit en hållning som måste beskrivas som Israelkritisk. Obefintlig hänsyn har tagits till landets utsatthet och svåra säkerhetsläge, ofta har europeiska politiker varit snabba med fördömanden av israelisk våldsanvändning, men förringat den palestinska ledningens ansvar för våld och terror.

Den svenska regeringen har på ett iögonfallande sätt utmärkt sig som direkt fientlig mot Israel. Ett exempel är förra årets debatt kring FN-organet Unescos resolution om kulturskydd för historiska och religiösa platser i Jerusalem. Resolutionen blev kritiserad för att uteslutande använda de arabiska namnen på heliga i Jerusalem och bidrog på det sättet till att förvanska och förminska de historiska judiska banden till dessa platser. Det gäller särskilt Tempelberget där båda de judiska templet stod, långt innan Klippmoskén byggdes.

Det spända säkerhetsläget i Mellanöstern talar för att relationerna mellan Europa och Israel måste stärkas. Idag hårdnar konflikten mellan sunni- och shiadominerade länder - maktkampen ökar mellan de regionala stormakterna, Iran och Saudiarabien. Krig via ombud förs på flera håll, Iran stöder shiitiska Hizbollah i Syrien samt den shiadominerade Huthimilisen i Jemen. Saudiarabien stöder sunnitiska islamistiska grupper i Syrien samt den krigförande sunniregimen i Jemen.

Kriget i Syrien har med all önskvärd tydlighet visat hur konflikter i Mellanöstern med tillhörande islamistisk radikaliserings spiller över till Europa i form av flyktingströmmar, radikaliserings och terrorism. Att Israel mot den bakgrunden är en viktig strategisk partner för Europa är uppenbart.

LARS ADAKTUSSON

För mig handlar politik om ideologi och människosyn. Drivkraften i mitt politiska engagemang är kristdemokratin värderingar. Konkret innebär det att jag i beslutsfattande och opinionsbildning vill klyfta fram betydelsen av personlig frihet i kombination med socialt ansvarstagande och solidaritet med de mest utsatta.

facebook.com/adaktusson
Insta: @larsadaktusson
Twitter: @kdriks, @Ladaktusson

